

Pásový opar

Co to je?

Pásový opar je virové onemocnění vyvolané reaktivací viru planých neštovic, které postihuje kůži a nervový systém.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Pásový opar je relativně časté onemocnění, v ČR se ročně hlásí jednotky tisíc případů, v roce 2022 celkem 3344. Celosvětově se odhaduje, že infekce proběhne u přibližně 15 milionů osob starších 50 let.

Jak se můžu nakazit?

Po prodělání planých neštovic dochází k trvalému usídlení viru v nervových zakončeních. V případě oslabení organismu jako je nachlazení, psychický či fyzický stres nebo snížená imunita např. v důsledku stáří, imunosupresivní léčby nebo onkologického onemocnění se může virus reaktivovat ve formě pásového oparu a šířit se do kožní oblasti inervované daným nervem. Pásový opar není přenosný na jiné osoby, avšak osoba, která dosud neprodělala plané neštovice či proti nim není očkovaná, se může vzácně nakazit planými neštovicemi při kontaktu s lézemi pásového oparu. Riziko přenosu viru je však v porovnání s planými neštovicemi velmi nízké.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Rozvojem onemocnění a komplikovaným průběhem jsou ohroženy především osoby vyššího věku a pacienti s oslabenou imunitou.

Jak se infekce projevuje?

Počátečními příznaky bývají intenzivní pálivé bolesti v oblasti odpovídající průběhu postiženého nervu. Následně dochází k výsevu vyrážky obdobné jako u planých neštovic. Puchýřky se však typicky vyskytují pásovitě na jedné polovině těla. Nejčastěji je postižena oblast hrudníku a beder, případně oblast hlavy a krku.

Jak se to léčí?

Léčba spočívá v časném podání antivirotik, nutná je i podpůrná léčba bolesti.

Jaké jsou komplikace?

Komplikací onemocnění bývají sekundární bakteriální kožní infekce, dlouhodobé přetrvávající silné bolesti v místě původního výsevu (tzv. postherpetické neuralgie). Při výsevu v obličeji může dojít k poškození struktur oka a vzniku slepoty, případně obrně lícního nervu. Častou komplikací je přidružený nehnisavý zánět centrální nervové soustavy.

OČKOVÁNÍ:

Vakcíny: Shingrix

Základní typ vakcíny: subjednotková adjuvovaná vakcína (obsahuje vybrané antigenní složky viru planých neštovic a pásového oparu), neobsahuje živý virus

Věková indikace: od 18 let

Základní schéma: 2 dávky s odstupem 2 až 6 měsíců

Přeočkování: nebylo stanoveno

Pro koho je očkování zejména vhodné: osoby starší 50 let věku, osoby od 18 let ve zvýšeném riziku rozvoje pásového oparu (osoby po orgánové transplantaci, osoby po transplantaci kostní dřeně, pacienti s imunodeficitem, nemocní s generalizovaným nádorovým onemocněním, s hemato-onkologickým či autoimunitním onemocněním, pacienti na imunosupresivní terapii...)

Možné nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, únava, pocit na zvracení, zvracení, bolesti břicha, průjem, únava, malátnost, svědění, zvýšená tělesná teplota či horečka

Úhrada: ne

Poznámka: živá atenuovaná vakcína t.č. není k dispozici (Zostavax, určena pro osoby od 50 let věku)

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.